

Skötselplan för naturreservatet Breviks kile Tjörns kommun

Länsstyrelsen
Naturvårdsförvaltare: Skogsvårdsstyrelsen

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

INLEDNING

ALLMÄN BESKRIVNING

Areal, läge, syfte

Naturbeskrivning

Vegetation

Djurliv

SKÖTSELPLAN

Allmänna mål för reservatet

Allmänna anvisningar för reservatet

Detaljbeskrivning och detaljåtgärder

Anordningar för friluftslivet

Finansiering av naturvårdsförvaltningen

Skötselplanekarta, bilaga 1

Ekonomiplan, bilaga 2

Reservatsföreskrifter, bilaga 3

1 INLEDNING

Naturresevatet Breviks kile utgörs av en större grund havsvik med kringliggande strandängar med stor betydelse för fågellivet som lokal för näringssökande och häckande vadare och sjöfågel. Skötselplanen syftar till att bevara de öppna, betade strandängarna.

Till grund ligger länsstyrelsens i Göteborgs och Bohus län beslut 1976-10-25.

Förvaltare av resevatet är skogsvårdsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län.

2 ALLMÄN BESKRIVNING

2.1 Areal: 208 ha varav landareal 57 ha

Läge: Resevatet omfattar Breviks kile med kringliggande markområden på västsidan av Tjörns kommun.

Kartor: Ekonomiska kartbladen 070 79, 070 89, 071 70, 071 80 samt topografiska kartbladen 7A Marstrand NO och 7B Göteborg NV.

Syftet: med resevatets avsättande är att skydda ett område med stor betydelse för fågellivet som lokal för näringssökande vadare och sjöfågel.

2.2 Naturbeskrivning

2.2.1 Landskapsbild

Breviks kile är en stor, grund havsvik med ett djup som i den inre delen understiger en meter. Den omges av strandängar på lersediment omväxlande med sandiga, torrare ängar och bergiga partier. I sydväst finns ett stort, sankt område som översvämmas vid högvatten. Gölar kvarstår även vid lågvatten.

Runt hela kilen men speciellt i den nämnda sydvästra delen lever ett ålderdomligt kulturlandskap kvar, präglat av naturens speciella förutsättningar. Ett oregelbundet rutnät av stengärdesgårdar mönstrar slättområdena.

Den torrare ängsmarken sluttar upp mot lövsnårskantade berg, vilka skjuter in över resevatetskanten.

Kilen avgränsas av Säby ö i nordväst och Utänge ö i sydväst. De utgörs av större bergiga partier med insprängd öppen mark, bestående av betade ängar eller hedar. Speciellt Säby ö är ett mycket naturskönt område.

2.2.2 Vegetation

Stränderna består huvudsakligen av strandängar, som översvämmas vid högvatten.

Vegetationen utgörs av typiska havsstrandararter som t ex glasört, salttåg, revigt saltgräs, strandkrypa, gulkämpar, krypven och agnsäv. Längre in tillkommer rödsvingel, vitklöver m fl. Havssäv och bladvass växer i ruggar framför allt i närheten av sötvattensutlopp. Den fuktiga, lågvuxna vegetationen på strandängarna avbryts här och där av vattenfyllda små gölar. De täcker ganska stora ytor i södra delen av kilen.

Fuktig ängsmark, i allmänhet tydligt tuvad, med högvuxen ört- och gräsflora återfinns på några små ytor nära stränderna. Här växer t ex kärrtörel, åkermolke, kvanne, fackelblomster, ängsbräsa, stallört, kabbeleka, svalting, videört, höskallra samt tuvtåtel, veketåg och luddtåtel. En del av dessa arter växer också på strandängens inre del intill gärdesgårdar, o d, där de skyddas mot avbetning.

Fukthed finns huvudsakligen på Utänge ö samt i kilens inre del. Gräs och ett fåtal örter dominerar, men även ris och buskar ingår. Några typiska arter är älgört, åkertistel, rölleka, blodrot, åkerfräken, veketåg, rödsvingel, starr samt ljung, klockljung, odon, björk, asp, hallon, nyponros, vide och pors.

Torra till friska fastmarksängar vidtar ovanför strandängarna i större delen av reservatet. De innehåller ofta en vacker och artrik örtflora. Bland de många örterna kan nämnas de tidigt blommande gullviva, mandelblom, majsmörblomma, humleblomster, trift, brokförgätmigej, tjärblomster och de senare blommande prästkrage, liten blåklocka, rödklöver, stånds, gulmåra, stallört och brudbröd. Anmärkningsvärt är att fjälldaggkåpan växer i stora mängder intill bergen på flera ställen i området. Även gräsen är talrika på ängsmarken och innefattar bl a vårbrodd, timotej, luddtåtel, ängssvingel, darrgräs, ängsgröe och knylhavre.

Bergsområdena på Säby ö och Utänge ö samt utefter kilens södra och östra stränder är mestadels magra med kala hållar och ljungvegetation i skrevorna. De kantas här och var på Säby ö och i kilens inre delar av täta lövsnår som kan innehålla en del krävande arter. Av lövträd och buskar, ingående i snåren, kan nämnas ask, asp, rönn och klibbal samt spetshagtorn, slån, röda vinbär, krusbär och nyponros. Slingerväxter såsom kaprifol, murgröna och humle noteras också. På Säby ö finns en intressant lokal, där armtjocka stammar av murgröna slingrar uppför likaledes mycket kraftiga, trädformade exemplar av spetshagtorn. Murgrönans bladverk täcker trädkronorna och breder ut sig över stora ytor på bergssidan. I det skuggade och fuktiga fältskiktet växer bl a smånunneört, svalört, nässelklocka, liljekonvalj, småborre, jordreva, bergbräsa, björnloka, hundkex samt lundgröe.

2.2.3 Djurliv

Breviks kile är en av Bohusläns förnämsta lokaler för rastande vadare. De högsta antalen noteras under slutet av juli-september. Vanliga arter är häger, större strandpipare, tofsvipa, ljungpipare, enkelbeckasin, storspov, rödbena, gluttsnäppa, kärrsnäppa och brushane. Regelbundet men fåtaligare visar sig bl a myrspov, kustsnäppa, spovsnäppa och småsnäppa.

På våren, men framför allt under senhösten rastar också simänder och svanar talrikt. Exempel med maximisiffror från inventeringar 1965 och -66: gräsand 730, kricka 340, bläsand 120, gravand 100, knölsvan 130 och sångsvan 70. Bland dykänderna förekommer knipan i höga

antal, 340.

I häckfågelfaunan på strandängarna ingår bl a tofsvipa, st strandpipare, rödbena, sånglärka och ängspioplärka (Inventerat 1983).

3 SKÖTSELPLAN

3.1 Allmänna mål för reservatets skötsel

Skötseln av reservatet skall syfta till

att bevara de öppna markerna som utgör en livsviktig biotop för häckande och näringssökande vadare och sjöfågel.

3.2 Allmänna anvisningar för reservatets skötsel

Förvaltaren skall genom regelbundna besiktningar hålla sig underrättad om vegetationsutvecklingen inom reservatet.

Ängsmarkerna skall bevaras i öppet skick.

3.3 Detaljbeskrivning och detaljtåtgärder

Reservatet har indelats i endast ett skötselområde. (Skötselplanekarta bilaga 1).

Beskrivning

Området består av öppna marker som utgörs av havsstrandängar, torrängar och friskängar samt hållmarker med mer eller mindre utbredda busksnår med främst slån och nypon. I söder finns vida ängsmarker indelade i ett rutnät av stengärdesgårdar.

Målsättning

Öppen betesmark.

Åtgärder

Beteshävd. Försiktig röjning vid påfallande stor ökning i buskfrekvensen. Årlig städning. Underhåll av stengärdesgårdar.

4 Anordningar för friluftslivet

Informationsskyltar enligt karta (Bilaga 1).

5 Finansiering av naturvårdsförvaltningen

Finansiering av reservatet åvilar staten genom vårdanslaget. Ekonomiplan (Bilaga 2).